

Název: O obalech bez obalu
Zdroj: Českátelevize.cz - kultura
Datum: 18.09.2012
Odkazy: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/196214-o-obalech-bez-obalu/>

Praha - Víte, že už tři tisíce let před naším letopočtem použili Egypťané korek jakožto první zátku, první nápojová plechovka vznikla v roce 1933 v USA a železná konzerva v roce 1813 ve Velké Británii? A tušíte, do čeho si zabalit svačinu při letu do kosmu? Historie obalů i jejich životní cyklus od výroby po recyklaci přibližuje interaktivní expozice *Od věku sloužím člověku* v Národním zemědělském muzeu.

"Už pravěký člověk si uvědomil, že je dobré, aby to, co ulovil nebo vypěstoval, nějakým způsobem uchoval," tvrdí Lukáš Grolmus, ředitel oddělení komunikace obalové společnosti **EKO-KOM**, která je partnerem výstavy.

Expozice představuje časovou osu vývoje obalů od historie až po současnost, z různých prostředí až po dobývání vesmíru. Hostem vernisáže byl kosmonaut Viktor Gorbatko, účastník tří vesmírných misí z let 1969–1980. Vyprávěl například o stravě kosmonautů v různých typech obalů, která je sice pro běžného člověka nedostupná, ovšem pro obyvatele orbitálních stanic nepostradatelná.

"Při prvních letech bylo všechno naturální. Včetně potravin, chleba a konzerv bylo vše uchováno v tubách nebo zabalené v různých obalech. Všechno to bylo ale přírodní, časem se přešlo na sublimovanou potravu. Lety se totiž prodlužovaly, a tak se musely potraviny uchovat déle."

Šaty všeho, co používáme

"Obaly jsou vlastně šaty všeho, co používáme, a mají v podstatě podobný vývoj. Kdysi dávno chodili lidé v kožešinových šatech, postupně se ale z oděvu stala designová záležitost. A tak je tomu i u obalů," poznamenává generální ředitel Národního zemědělského muzea Zdeněk Novák.

Jednotlivá zastavení expozice se věnují ochraně, přepravě, tvaru a účelu, použitým materiálům, recyklaci, ale také tomu, jak by vypadal svět bez obalů. Jsou tu obaly ze dřeva, skla, plastů, papíru a kovů, nápojové kartony, obaly z kaučuku a z korku. Nejstarší nádobou je amfora z období 4800 před naším letopočtem nalezená v Číně. Zájemci si mohou prohlédnout nejstarší lněnou tkaninu z období 35 000 před naším letopočtem z Gruzie, o něco mladší nejstarší dochovanou vlněnou textilii z Dánska i proutěný košík jakožto nejstarší datovaný nález z Egypta.

Součástí výstavy jsou i nástěnné malby obalů v různých historických epochách. Představují jednotlivé historické epochy a technologické úrovně obalových řešení v dané době. Návštěvníci uvidí i litografický kámen se zachovanými tisovými formami etiket na kakao z přelomu 19. a 20. století, skafandry amerických astronautů a současné potraviny používané v ruském vesmírném programu, exportní žok žateckého chmele z roku 1963, kameninovou láhev na Hanáckou minerálku z konce 19. století a soubor lahví na pivo ze zaniklých českých pivovarů 19. a první poloviny 20. století.

Dotýkati se dovoleno

Mnohé exponáty si budou moci návštěvníci nejen prohlédnout, ale také osahat - vystaveny jsou totiž místo ve vitrínách v interaktivním prostoru, na němž se podílela autorská dvojice výtvarníků David Böhm a Jiří Franta, kteří jsou mimochodem opět letos mezi nominovanými na Cenu Jindřicha Chalupického.

"Pojali jsme výstavu tak, aby byla v maximální možné míře interaktivní. Aby bylo možné si tady věci ošahat, omakat, vyzkoušet, aby si například evoluční linku obalů zažili návštěvníci na vlastní kůži," potvrdil Lukáš Grolmus. Zábavnou a interaktivní formou se výstava a doprovodné školní vzdělávací programy snaží propagovat také třídění a recyklaci obalů.

Expozice *Od věku sloužím člověku* bude v Národním zemědělském muzeu přístupná až do podzimu 2017. V lednu příštího roku k ní přibude další část výstavy s titulem *Od amfory k PET lahvi*.